

Instituția Prefectului
– județul Bistrița-Năsăud

Sinteză ședințe consultative cu reprezentanți ai mediului de afaceri din județul Bistrița-Năsăud, în contextul pandemiei

– probleme întâmpinate / propuneri pentru relansarea economiei românești în perioada post pandemie –

→ Ședința I: 21 mai 2020:

• Probleme ridicate de Președintele Camerei de Comerț și Industrie Bistrița-Năsăud – dl. Vasile Bar:

1. Nevoia unei intervenții dure din partea Guvernului în anumite sectoare, ca de exemplu *echilibrarea balanței între importuri și exporturi*; în prezent, ne confruntăm cu un mare decalaj între importuri și exporturi – de circa 17 miliarde de euro la finele anului trecut – pe fondul importurilor masive de produse alimentare (produse de panificație, lactate, fructe și legume), în defavoarea exporturilor. În consecință, este nevoie de o gestionarea mai strictă a problemelor alimentare de către Guvern.
2. Ar trebui să devină prioritar consumul de produse românești. Pentru încurajarea acestui aspect, ar fi utilă *amendarea Legii 28/2020 pentru modificarea Legii 321/2009 privind comercializarea produselor alimentare românești*, care prevede interdicția de a afișa la raft inscripția „Fabricat/Produs în România”.

• Probleme ridicate de Directorul general al firmei Teraplast SA – dl. Alexandru Stănean:

3. Un aspect pozitiv ar fi că actualul Guvern continuă investițiile în lucrări mari de infrastructură, sector în care se muncește în continuare. Problema ar fi că la unele dintre aceste lucrări, se alege *soluții tehnice dedicate, care necesită importuri, deși ar fi soluții alternative în România sau se alege soluții tehnice după standarde germane deși există standarde europene*. Exemple: un proiect de aducțiune de apă de la Cluj la Zalău, unde soluția tehnică aleasă nu se fabrică în România (a fost utilizată țevă de fontă, când se putea utiliza țevă de polietilenă); un alt exemplu ar fi la Constanța, unde s-au derulat proiecte de acest gen după standarde germane, deși există standardele europene. Prin alegerea unor standarde germane în proiect, în condițiile existenței standardelor românești și/sau comunitare, unii agenți economici străini au fost favorizați în detrimentul firmelor românești.

4. Problema asigurării garanțiilor la încasare a banilor, pentru mărfurile livrate. Asigurarea de *garanții sau asigurări de creanțe prin Exim Asig, pentru a contrabalansa efectul acțiunilor celor două firme străine de garantare* (Euler Hermes și Coface) (care au coborât prea mult nivelul limitelor de credit acordate companiilor românești).
5. Pe fondul pandemiei, este foarte probabil să asistăm la un moment istoric, adică la o *relocare masivă a capacităților de producție în următoarea perioadă, din China spre Europa de est*. Pentru a beneficia de aceste relocări și *pentru a atrage cât mai multe firme în România, trebuie asigurată o infrastructură adecvată prin crearea de parcuri industriale și continuarea mecanismului de ajutoare de stat*.
6. Companiile românești trebuie să beneficieze și ele, în continuare, de ajutoare de stat pentru dezvoltarea bazei industriale a României și a capitalului românesc.

• **Probleme ridicate de Directorul general al firmei Electroplat SA – dl. Gavril Mureșan:**

7. Cu privire necesitatea unor măsuri proactive imediate: *barometrul necesităților economice trebuie să fie în principal mediul de afaceri, iar instituțiile academice naționale să fie consultate ulterior (nu invers)*.
8. Cu privire la măsurile necesare pe termen mediu și lung, este nevoie de un *plan de țară curajos, care să vizeze dezvoltarea accelerată a României*.
9. Stabilirea obiectivelor fundamentale de dezvoltare, prin implicarea tuturor forțelor din societatea românească – politice, academice, patronale, sindicale, societate civilă – cu viabilitate pe termen lung (20-30 ani);
10. Se impun *măsuri pe termen mediu/lung pentru a recâștiga controlul asupra resurselor naționale*, întrucât prin măsurile luate în ultimii 30 de ani – din cauza pierderii controlului asupra acestora – foarte multe firme s-au închis, iar ramuri întregi ale economiei naționale au fost grav afectate.
 - * Din păcate, după 1989, România a fost guvernată o bună perioadă de timp cu măsuri antidezvoltare (1989-1999), iar în ultimii 20 de ani a fost condusă fără un plan de dezvoltare articulat, fără obiective clare, asumate;
 - Starea economiei românești, în general, este rezultatul unor politici care nu au avut în vedere necesitățile acesteia, ci dimpotrivă; prin politicile falimentare, am pierdut toată economia strategică, pe care orice stat civilizată, democrat, trebuie să o aibă (industria metaliilor prime de bază, industria petrochimică, industria energetică, industria medicamentelor, industria militară, industria alimentară).
 - Astfel, România a devenit vulnerabilă și dependentă de importuri, ceea ce pune o presiune extrem de mare pe o serie întreagă de indicatori, dar mai ales pe Balanța Externă a României.
11. *Reindustrializarea României*, printr-o politică națională pe termen mediu și lung, pentru a-și recâștiga independența (necesar să se reconsidere, din temelii, starea și stadiul în care ne aflăm, pentru a avansa în clasamentul european).
12. *Stimulare financiară adecvată a firmelor autohtone*, pentru susținerea activității acestora și sistarea anumitor practici și politici ale statului ce pun în dificultate firmele private românești, care asigură venituri substanțiale la buget.

13. Întrucât pe fondul pandemiei, *respectarea deficitului bugetar de 3 % din PIB de către România nu va constitui o prioritate pentru Uniunea Europeană, în acest an se pot impune o serie de măsuri pentru realizarea de investiții în infrastructură* (de transporturi, medicală, energetică, etc.). Este o șansă unică pentru România, pentru că orice criză presupune și oportunități. Ne confruntăm cu un decalaj, dar acum putem încerca să forțăm investiții de anvergură, care să faciliteze condiții de dezvoltare sănătoasă pe termen lung (investiții care să aducă plus valoare).
14. Se impune luarea unor *măsuri de digitalizare a administrației publice*, pentru restructurarea sistemului, urmând ca cei care vor rămâne să fie selectați pe principiul meritocrației.
15. Luarea unor măsuri adecvate în legătură cu sistemul bancar, întrucât băncile preferă să împrumute statul, în condițiile în care randamentul acestor împrumuturi este foarte mare, lucru care nu se întâmplă în alte țări din Europa.

• **Probleme ridicate de Directorul general al firmei Rombat SA – dl. Ioan Repede:**

16. *Nu s-au achitat încă toate restanțele de la Casa de Asigurări de Sănătate*; în acest moment, plățile deja efectuate sunt doar cele aferente lunii noiembrie 2019. Se impune urgentarea acestor plăți.
17. Problema Declarației 112 – privind obligațiile de plată a contribuțiilor sociale, impozitului pe venit și evidența nominală a persoanelor asigurate, este nerezolvată pentru luna martie. De aceea este foarte important *să nu se impună penalități* din acest motiv.
18. Se preconizează de către Guvern, acordarea unui grant de 10 % din cifra de afaceri pentru IMM-uri, în scopul susținerii acestora, pe fondul pandemiei. *Aceasta practică ar trebui extinsă și la firmele mari și foarte mari, pentru perioada martie-mai 2020, din cauza bugetelor prevăzute pentru aceste luni și nerealizate.* Grantul acordat ar putea fi de 10% fie din cifra de afaceri pe aceste luni, fie din valoarea producției nerealizate în această perioadă.
19. *Asigurarea unei flexibilități mărite în ceea ce privește regulile de accesare a fondurilor europene*, prin simplificarea procedurilor și a documentațiilor ce trebuie întocmite, în scopul creșterii ratei de absorbție a acestora.

• **Probleme ridicate de Administratorul firmei Frasinul SRL – dl. Traian Larionesi:**

20. În acest moment, se înregistrează probleme în derularea programului IMM Invest. *Se impune urgentarea procedurilor, pentru a se asigura o derulare corespunzătoare a acestuia.*
21. Luarea unor măsuri clare de către Guvern, pentru *urgentarea acordării de împrumuturi agenților economici, de către bănci.*
22. Se constată întârzieri în derularea procedurilor pe Programul Național de Dezvoltare Locală – PNDL, înregistrându-se întârzieri mari la plăți/decontări, rezultatul fiind neîncasarea banilor pentru lucrările deja efectuate. Este necesară *urgentarea acestor plăți pentru susținerea activității firmelor.*

23. Se impune luarea unor măsuri care să asigure achitarea concediilor medicale de către Casa de Asigurări de Sănătate. Există restanțe la aceste plăți chiar de 1 an.

24. Reanalizarea proiectului de regionalizare și desființarea comunelor cu câteva sute de locuitori.

• **Probleme ridicate de Administratorul firmei Silvania International SRL – d-na. Virginia Farcaș:**

25. Identificarea unor *soluții pentru situațiile în care, din cauza pandemiei, oamenii se tem să mai lucreze în serviciile publice.*

26. Pe termen mediu există îngrijorări cu privire la inflație, fiind necesar ca *Guvernul să echilibreze bugetul în așa fel încât să nu se ajungă la o inflație care nu mai poate fi controlată.*

27. În eventualitatea relocării unor mari industriași, *să se prevină riscul unor situații de monopol.*

• **Probleme ridicate de Directorul general al firmei Comelf SA – dl. Gheorghe Cenușă:**

28. Posibilitatea șomajului tehnic a fost o măsură utilă, însă clienții din Italia, deși și-au reluat activitatea încă nu plasează comenzi, afirmând că nu pot face previziuni mai devreme de luna septembrie a.c.; În aceste condiții, pentru persoanele care s-au aflat în șomaj tehnic (aproximativ 30% în cazul Comelf) există în continuare riscul disponibilizării, fiind necesare *soluții guvernamentale pentru evitarea unei asemenea situații, până la reluarea activității în condiții normale.*

29. Punerea în practică a Legii OCFSET-ULUI DIRECT și INDIRECT pentru *activarea mecanismului de schimburi de mărfuri* prin achiziția de tehnică militară pentru valorificarea potențialului industriei constructoare de mașini din România. Există un acord între țările NATO și ROMÂNIA de plată în produse în valoare de 80% din valoarea achiziției. În consecință, ar trebui activată agenția națională care să preia această activitate importantă pentru industria României.

30. Soluționarea problemelor legate de transportul de marfă către Europa de vest (șosele aglomerate, blocaje la vamă din cauza pandemiei, uzura mașinilor din cauza lipsei de infrastructură); în cazul Transilvaniei ar fi util un *nod feroviar la Dej, de unde marfa să poată fi expediată mult mai rapid către clienți.*

→ Sedința II: 22 mai 2020:

• **Probleme ridicate de Președintele Camerei de Comert și Industrie Bistrița-Năsăud – dl. Vasile Bar:**

31. *Aplicarea Legii 197/2018 – Legea muntelui.* Cu toate că aceasta există, în prezent nu se aplică, în condițiile în care aproximativ 30% din suprafața țării este zonă montană.

• **Probleme ridicate de Directorul general al firmei Iproeb SA – dl. Adrian Ghingheli:**

32. Cu toate că există programe cu finanțare europeană, acestea se adresează preponderent IMM-urilor, în defavoarea firmelor mari și foarte mari. S-ar impune *lansarea unor programe cu*

finanțare europeană adresate și firmelor cu până la 500 de angajați care în ultimii ani au lipsit cu desăvârșire.

33. *Prin modul de clasificare a firmelor pentru AJUTOR DE STAT se sprijină masiv afacerile noi cu număr mare de angajați dar, în schimb, nu se încurajează afacerile mai vechi pentru firme cu tradiție care vor să-și mențină afacerea fără angajări masive. Firmele cu tradiție, care vor să se re tehnologizeze, sunt astfel defavorizate. De asemenea, se constată o discriminare a firmelor românești în raport cu cele străine care pot foarte greu să facă o afacere GREEN FIELD.*
34. *Legile mediului de afaceri este dependentă de 3 factori: patronate, angajați și factorul politic. Din păcate, în elaborarea legislației actuale, patronatele sunt pe ultimul loc în acest trio de factori, în condițiile în care ar trebui să aibă un rol principal.*
35. *Cuantumul taxelor locale este exagerat, achitându-se sume mult prea mari la bugetul local, sume care ulterior au o destinație incertă, în detrimentul sprijinirii mediului de afaceri. Acest lucru a apărut în urmă cu aproximativ 5 ani, odată cu modificarea legislației de reevaluare a clădirilor, care nu mai ține cont de vechimea și starea lor, singurul scop fiind majorarea valorii lor pentru a se plăti taxe mai mari.*
36. *Din păcate, viitorii angajați tineri sunt, în general, slab pregătiți. Firma s-a implicat și în învățământul profesional și dual, în efortul de a avea forță de muncă tânără, cât mai bine pregătită. Cu toate acestea, după absolvire, foarte puțini dintre tineri se angajează în firmă, neexistând pârghii legale care să-i determine să rămână după finalizarea studiilor, pentru o perioadă de minim 3-5 ani. Aceasta, în condițiile în care agentul economic contribuie lunar în mod substanțial la pregătirea acestor tineri pe perioada școlarizării. Ar fi util ca Guvernul să se implice pentru a exista soluții legislative în acest sens, inclusiv prin măsuri care să subvenționeze parțial salarizarea sau să-i scutească de taxe, permițând angajatorului să le acorde salarii mai mari, pentru a-i convinge să rămână.*
37. *În prezent, numărul de ore suplimentare ce se pot efectua într-o lună este limitat prin lege. Se impune luarea unor măsuri de înlăturare a acestor limitări, dacă există acordul părților implicate (angajator și salariați).*
38. *Se impun investiții ale Guvernului în infrastructura energetică – transport, distribuție a energiei electrice. Guvernul să nu ia firmelor profitul, pentru a putea face investițiile necesare prin programe de dezvoltare strategică.*
39. *Legislația actuală permite participarea la licitații a oricăror agenți economici, fără un minim de certificări, fapt care permite și încurajează concurența neloyală și scăderea calității produselor. Chiar în România, firmele străine de distribuție a energiei electrice cer nenumarate certificări, în schimb accesul firmelor străine la diverse licitații în țară se face fără nicio certificare, lucru pe care alte state europene îl practică.*

• Probleme ridicate de Directorul tehnic al firmei Raal SA – dl. David Mircea:

40. *Ar fi utilă păstrarea reglementarilor legate de șomajul tehnic pentru încă 3 luni. În caz contrar, până la revenirea comenzilor la nivelul anterior crizei sanitare, firma Raal SA va fi nevoită să concedieze o parte din personal.*

41. *Firmele mari și foarte mari nu beneficiază de subvenții pentru dotări, ci doar pentru angajarea de salariați noi, ceea ce nu contribuie la creșterea competitivității acestora.*
42. Există un număr excesiv de angajați în sectorul de stat, care au salarii foarte mari și care pun sectorul privat în poziția de a concura inechitabil pe piața muncii cu aceștia.

• **Probleme ridicate de Directorul general al firmei Transmixt SA – dl. Melente Horoba:**

43. *Necesară revenirea la forma anterioară a art. 78 din Legea 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap.*
44. *Transportul rutier și de marfă se află într-o criză profundă, cauzată de lipsa unui număr de 20.000 de șoferi profesioniști. Criza a apărut din cauza condițiilor de pregătire profesională, cei care vor să devină șoferi profesioniști putând face acest lucru doar după împlinirea vârstei de 24 ani. Acest aspect îngustează foarte mult nișa persoanelor doritoare să îmbrățișeze meseria. Totodată, s-a ajuns la această situație și din cauza numărului mare de șoferi care au ales să profeseze în alte țări din Uniunea Europeană, în condițiile în care există o cerere masivă pentru această categorie. Guvernul ar trebui să ia măsuri pentru reducerea vârstei minime obligatorii la care o persoană poate deveni șofer profesionist. De asemenea, s-ar impune măsuri de reducere a taxelor ce trebuie achitate la buget pentru a putea crește salariile în domeniu, după modelul deja existent în industria construcțiilor.*

• **Probleme ridicate de Directorul comercial al firmei RCB ELECTRO 97 SA – dl. Florin Urîte:**

45. *Reformarea instituțiilor statului, inclusiv prin digitalizare, astfel încât să se micșoreze birocrăția și să se reducă timpii de așteptare pentru soluționarea solicitărilor.*
46. *Caietele de sarcini la licitațiile publice trebuie întocmite de către profesioniști, urmărindu-se, în primul rând, criteriile legate de calitate și nu de prețul minim.*
47. *Impunerea unor măsuri care să asigure trasabilitatea actului de justiție, referitor la contestațiile depuse la rezultatele licitațiilor publice, măsuri care să asigure termene scurte și proceduri rapide, simplificate.*
48. *Pentru că gradul de îndatorare al României este foarte mic, s-ar putea negocia și împrumuta circa 8,5 miliarde de euro anual, sumă care ar putea fi dirijată spre investiții. În acest mod s-ar putea crește și salariile, putându-se apela și la angajarea de forță de muncă suplimentară. Astfel s-ar putea soluționa problema infrastructurii: drumuri și autostrăzi, infrastructură feroviară, infrastructură energetică, etc.*
49. *Se impune o revizuire a legislației referitoare la accesarea fondurilor europene. Procedurile sunt complicate, birocrăția excesivă, termenele foarte lungi, toate descurajând accesarea fondurilor europene.*
50. *Legea insolvenței în forma actuală favorizează infracționalitatea și trebuie urgent amendată.*
51. *Legea cambiei și cea a cecului trebuie revizuite și instituite pedepse mai aspre pentru documentele de plată fără acoperire, inclusiv cu privire de libertate.*

52. Există foarte *multe produse pe piață care nu respectă standardele naționale sau pe cele ale Uniunii Europene*, iar în România nu se face o atentă verificare a conformității și calității produselor importate, acestea fiind potențial periculoase de multe ori, în special în sectorul construcțiilor.
53. S-ar impune *scăderea cuantumului cofinanțării la accesarea proiectelor cu finanțare europeană*.
54. Este necesar ca președintele *României să pună la masa tratativelor toate părțile implicate pentru conceperea unui proiect de țară coerent*, cu termene, condiții și cifre, care să permită investiții clare în toate domeniile.

• **Probleme ridicate de Directorul general al firmei BETAK SA – dl. Caius Bulea:**

55. Reglementarea transportului public județean în așa fel încât să existe variante și la final de săptămână (probleme cu transportul angajaților din acest punct de vedere). Ar fi utilă inclusiv o revizuire a legislației care să înlesnească acest aspect.
56. În contextul pandemiei au fost întâmpinate dificultăți legate de transportul mărfii, în cazul exporturilor (îmbunătățire infrastructură).
57. Reformularea Codului muncii cu prioritate, în spirit competitiv.
58. Soluționarea incoerențelor legate de programul IMM Invest, în sensul unei aplicări unitare. Momentan fiecare bancă aplică norme interne diferite.

• **Probleme ridicate de Directorul general al firmei ROMPOLIPRCES SRL – dl. Gabriel Cozma:**

59. Măsurile care urmează, în contextul pandemiei, să fie anunțate pe cât posibil din timp.
60. Standarde similare pentru IMM-uri și firme mari.
61. Facilități de angajare pentru persoanele de peste 45 de ani, prin identificarea unor variante de subvenții.
62. Modificarea legislației în cazul licitațiilor, în așa fel încât performanța tehnică să fie prioritară, nu prețul.